Agendapunt commissie: 8

| steller | telefoonnummer | email |
|---|---|---|
| T.J. Kolsteren | 040-2083563 | tko@valkenswaard.nl |

| agendapunt | kenmerk | datum raadsvergadering |
|---|---|---|
| | | 22 december 2011 |

onderwerp

Controleplan en controleprotocol 2011.

aan de gemeenteraad

A. Samenvatting

De accountant (Deloitte) biedt uw raad jaarlijks een controleplan aan, waarbij inzicht wordt gegeven in zijn controleaanpak. Daarnaast dient uw raad in een controleprotocol, met bijbehorend toetsingskader, nadere aanwijzingen te geven over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

B. Voorgesteld besluit

1. Het Controleplan 2011 voor kennisgeving aan te nemen.
2. Het Controleprotocol 2011, met bijbehorend toetsingskader, vast te stellen.

C. Aanleiding

Het rechtmatigheidsaspect bij de controle van de Jaarbescheiden (i.c. Jaarrekening).

D. Toelichting

De jaarrekeningen van de afgelopen jaren hebben geleid tot een goedkeurende verklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Ook voor 2011 is de organisatie gericht op het verkrijgen van een goedkeurende verklaring.

***Controleplan***

Ter voorbereiding op de controle van de Jaarbescheiden 2011 – met name Jaarrekening – heeft de accountant een controleplan voor de gemeente Valkenswaard opgesteld. Daarin staat hoe de accountant de controle wil aanpakken, waarmee bij de controle rekening wordt gehouden en wat hij speciaal wil belichten. Het Controleplan is op 14 oktober jl. met de Auditcommissie besproken en wordt nu ter kennisgeving aangeboden.

***Controleprotocol (incl. toetsingskader)***

Jaarlijks stelt uw raad een controleprotocol, met inbegrip van het toetsingskader, vast waarin de normen en kaders staan waarmee de accountant bij zijn controle rekening moet houden. Het concept controleprotocol 2011 is eveneens met de Auditcommissie besproken en bestaat uit:

1. De inleiding met doelstelling, wettelijk kader en procedure
2. Algemene uitgangspunten voor de controle op de getrouwheid en de rechtmatigheid
3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

4. De te controleren rechtmatigheidscriteria
5. De reikwijdte van de accountantscontrole op de rechtmatigheid
6. De rapportage en communicatie

*Ad 1 en 2:*
Is in essentie gelijk aan het Controleprotocol 2010.

*Ad 3:*
De Auditcommissie stelt voor om deze gelijk te houden aan vorig jaar. Voor een goedkeurende verklaring ligt de grens dan op maximaal 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden. Het zijn percentages van de totale lasten in de Jaarrekening 2011.

Op basis van de (primitieve) begroting 2011 van de gemeente betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 668.000,-- en een totaal van onzekerheden van circa € 2.004.000,-- de goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet zullen aantasten. Als de cijfers van de jaarrekening 2011 vast staan, zal de goedkeuringstolerantie definitief worden vastgesteld.

Voor de rapporteringstolerantie geldt als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid ≥ € 35.000,- rapporteert.

Ad 4:
In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend:
1. het calculatiecriterium
2. het valuteringscriterium
3. het adresseringscriterium
4. het volledigheidscriterium
5. het aanvaardbaarheidscriterium
6. het leveringscriterium
7. het begrotingscriterium
8. het voorwaardencriterium
9. het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium

In het kader van het getrouwheidsonderzoek worden de criteria 1 t/m 6 al van oudsher getoetst.
Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financiële beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de criteria 7 t/m 9.

*Het begrotingscriterium*
Dit criterium is helemaal uitgewerkt in het controleprotocol. Alle financiële handelingen moeten passen binnen de geautoriseerde begroting en de richtlijnen in het Controleprotocol 2011.

*Het voorwaardencriterium*
Wat zijn de minimale rechtmatigheidsvereisten bij het voorwaardencriterium? Het gaat hierbij om die zaken die **direct relevant voor de financiële rechtmatigheid** zijn. Voor een aantal voorwaarden kan de raad deze bepalingen niet uitsluiten van de rechtmatigheidscontrole. Het gaat hierbij om de zogenaamde bepalingen die betrekking hebben op recht, hoogte en duur. Andere onderdelen van het voorwaarden-criterium zijn wel uit te sluiten voor de controle op de rechtmatigheid. Het gaat hier om die bepalingen die **niet direct financieel relevant** zijn. Het betreft hier bepalingen met betrekking tot: bevoegdheden, voeren van een administratie, verkrijgen en bewaren van bewijsstukken en aan te houden termijnen voor indiening, besluitvorming, (voorschot)betaling en (eind)declaratie. Voor wat betreft de interne regelgeving kan uw raad namelijk besluiten om geen direct financiële consequenties jegens derden aan de gestelde voorwaarden te verbinden.

Vrijwel alle gemeenten hebben – in het verleden – besloten om deze bepalingen vooralsnog uit te sluiten, omdat de interne wetgeving nog in overeenstemming gebracht moet worden met de uitvoerings- / handhavingspraktijk van de gemeente dan wel omdat de bestaande praktijk eerst nader moet worden geëvalueerd.
*Verwezen wordt hierbij naar bijlage 2, een aparte notitie over het begrip rechtmatigheid, omdat de raad bepaalt welke aspecten in de controle moeten worden meegenomen.*

Het normen- en toetsingskader voor het voorwaardencriterium is vastgelegd in bijlage 1, behorende bij dit controleprotocol en is ten opzichte van 2010 geactualiseerd dan wel aangevuld met nieuwe relevante verordeningen en/of regelingen ten aanzien van de financiële rechtmatigheid.

Een normenkader is verplicht, een toetsingskader niet meer. Het normenkader bestaat uit een overzicht van de geldende externe en eigen regelgeving met betrekking tot financiële beheershandelingen. Wij hebben overigens wel nog aangegeven welke bepalingen relevant zijn voor het rechtmatigheidsbeheer, zodat nog steeds een toetsingskader beschikbaar is. Er moet immers toch bekend zijn uit welke bepalingen financiële consequenties kunnen voortvloeien.

*Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium)*
De raad heeft op 16 december 2008 de bepalingen/kaders vastgesteld (nota 'Voorkoming misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen').

*Ad 5:*
Voorgesteld wordt om de controle op de rechtmatigheid te beperken tot de aspecten 'recht', 'hoogte' en 'duur'. Verwezen wordt daarbij naar bijlage 2, een aparte notitie hierover.

*Ad 6:*
Niet gewijzigd ten opzichte van 2010.

## E. Beoogd resultaat

Goedkeurende verklaring Jaarbescheiden 2011 (i.c Jaarrekening) voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

F. Oplossingen

Adequate administratieve organisatie en interne controle.

G. Argumentatie

H. Monitoring en evaluatie

I. Tijdpad

J. Financiële gevolgen

K. Communicatie

Namens de Auditcommissie,
De voorzitter,

P.C.N.M. van Steensel

Bijlage(n)

- Controleprotocol accountantscontrole jaarrekening 2011.

Ter inzage liggende stukken

- Controleplan Deloitte Accountants B.V. voor de controle jaarrekening 2011;
- Normen- en toetsingskader behorende bij Controleprotocol 2011;
- Notitie over rechtmatigheid en controleprotocol;
- Controleverordening (art. 213);
- 1e wijziging Financiële beheersverordening (art. 213), artikel 6, lid 2 (raadsbesluit: instemming nota 'Voorkoming misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen');
- Verslag auditcommissie 14 oktober 2011.